

TUDI MACDONALD JE ZA DOMINIJSKI STATUS INDIJE

PO MNENJU UGLEDNEGA INDIJCA BO 75 Odstotkov IND. DRŽAV ODOBRILO NJEGOV PREDLOG

Po mnenju angleškega ministrskega predsednika naj bi dobila Indija parlament s senatom in poslansko zbornico ter kabinet, v katerem bi bilo devet ministrov. — Indijske province naj bi dobile popolno samoupravo.

TRIMDON, Anglija, 8. januarja. — Angleški ministrski predsednik MacDonald je pojasnil danes tukaj svojim volilcem smotre indijske konference ter rekel, da daje konferenca Indiji priliko za samovlado, ki bo vzbudila v Indijcih zavest, da leže vladna bremena na njihovih lastnih ramenih, ne pa na ramenih kake inozemske oblasti.

Ako bi dobila Indija tako avtoriteto, bi ne pomenjalo to nikake nevarnosti za Anglijo in njene dominije.

Avtoriteta bi bila seveda zvezana z nekaterimi varnostnimi omejitvami.

LONDON, Anglija, 8. januarja. — Lord-koncellar Sankey je rekel danes, da mora biti dne 20. januarja zaključena angleško-indijska konferenca.

Morda se bo že prihodnji teden vršila plenarna seja, in pri tej priliki bo ministrski predsednik MacDonald podal nazore svojega ministrstva glede indijske politike.

Istotako kot liberalci, se bo tudi delavska stranka zavzela za to, da dobi Indija dominijski status, toda šele po preteku desetih ali še več let.

Tekom prehodne dobe ne bodo Angleži izročili Indiji niti kontrole nad vojaštvom, niti državnih financ.

Koservativci se proti tej politiki ne bodo borili, zahtevali bodo pa gotove pridržke, ko bo podeljena Indiji ustava.

Kot se čuje, bo vseboval MacDonaldov načrt naslednje točke:

Indija naj dobi parlament, ki ga bosta tvorila senat in poslanska zbornica;

indijski kabinet bo tvorilo devet ministrov, ki bodo odgovorni podkralju kot izvajalcu suverenskega prava angleške krone.

Ugledni indijski voditelj, maharadža Bikaner, je rekel, da bi za tak predlog takoj glasovalo petinšedemdeset odstotkov indijskih držav.

NENAVADNO SREDSTVO proti NEZAPOSLENIM

Trinajst demonstrantov je bilo aretiranih pred City Hallom v Newarku. — Policisti s o "preprečili" napad.

Na znan brutalni način, ki znači policijo po vseh Združenih državah, so napadli birči kapitalizma majhno skupino nezaposlenih v Newarku, ki se je hotela napotiti na zborovanje mestne komisije.

Celo pretirana poročila oblasti niso mogla naštet več kot sto demonstrantov. Nezaposleni, katere so vodili komunisti, so hoteli iti v občinsko hišo. Tam pa so jih pričakali policisti, ki so se prišli takoj posluževati krepčev. Nezaposleni so seveda odgovarjali, in posledica tega je bila, da je bilo aretiranih šest žensk ter sedem moških.

Ko je bila "vsaja" končana, je morala občinska komisija vendar sprejeti delegacijo nezaposlenih, ki je prosila za pomoč.

Policisti so bili seveda zelo ponosni na svoje delo, da so ohranili mestu mir in red.

17 LET JE BILA OBLEČENA V MOŠKO OBLEKO

CHICAGO, Ill., 8. januarja. — Pred sodnikom Johnm J. Lyle se je morala zagovarjati neka ženska, ker je potvarjala čke. Priznala je, da že sedemnajst let hodi v moški obleki naokrog.

Kot ženska nisem dobila nikjer dela. — Je rekla. — Ko sem pa oblekla moško obleko, sem ga dobila takoj. Zdaj sem članica uni-je jeklarjev.

Sodnik jo je izpustil, ko je obljubila poravnati škodo, ki jo je napravila z ničvrednimi čeki.

KOMU NAJ SE VERJAME?

PARIZ, Francija, 8. januarja. — Občinski mož Ferdinand Laurent, ki je več mesecev študiral pariške razmere, pravi, da je Pariz nemoralno mesto.

Načelnik pariške policije, Jean Chappet, pa pravi, da je Pariz v sedanjem času tako moralen kot ni bil še nikdar prej.

DELAJSKI GOVERNER INAVGURIRAN

V Minnesoti je bil vstoličen prvi farmersko-delavski governer. — Olson je izjavil, da je najbolj važno naloga države skrb za nezaposlene.

ST. PAUL, Minn., 8. januarja. — Floyd E. Olson, prvi governer v Zdr. državah, ki je bil izvoljen od farmersko-delavske stranke, je imel včeraj v Kapitolu svoj nastopni govor.

Pri tem pa je deputacija nezaposlenih, opremljena z banderi zahtevala od državne administracije uspešne varnostne odredbe.

Novi governer je prav posebno poudarjal problem nezaposlenih.

Opozoril je na dejstvo, da je neobhodno potrebno nastopiti proti splošni nezaposlenosti z javnimi deli.

Demonstracije pred Kapitolom je vprizorilo več sto ljudi. Nosili so bandera z napisi:

— Kašče so polne, a mi smo lačni!

— Mi zahtevamo skrb za nezaposlene!

— Praktično sredstvo, da se borimo proti nezaposlenosti, — je rekel governer, — je izvedenje javnih del, ki ne bodo samo zaposlila številne ljudi, ki so sedaj brez dela, temveč tudi stimulirala velike javne industrije.

Pozaključenju govora je sporočil tajnik governerju, da ga hočejo videti demonstranti.

Poklical jih je v svoj kabinet, ki so nato zaporedoma predložili zahteve.

PRIPRAVE ŠPANSKIH REVOLUCIONARJEV

BARCELONA, Španija, 8. januarja. — Vneki zapušteni trdnjavi v tukajšnji bližini je našla policija veliko zalogo dinamita in orožja. Več oseb je bilo aretiranih. Zaloga je bila baže last revolucionarjev, ki se pripravljajo na zopetno vstajo.

POTRES V KANADI

MONTREAL, Kanada, 8. januarja. Sinoči se je pojavil v Westmontu in okolici močan potres. Škode ni povzročil nobene, toda prebivalci so vsi prestrašeni pobegnili na prosto. Tudi v Quebecu in Shawiniganu je bilo čutili precej močne potresne sunke.

POGLED NA GLAVNO ULICO V ŠANGHAJU

Na glavni ulici, ki teče ob obali, se nahajajo največja gledališča in zabavišča Šanghaja ter velike evropske posebno angleške trgovine.

TEŽAVE ANGLEŽEV Z VSTAŠI

Poročilo o smrti skrivnostnega kneza preneljeno. — Angleške čete poročajo o nadaljnjih uspehih proti vstašem.

RANGUN, Burma, 8. januarja. — Vlado uradniki so dali danes izrazu svojem prepričanju, da je skrivnostni voditelj vstašev, ki si je prisvojil naslov "kralja Burme", še vedno živ ter da ni padel v boju z angleškimi četami, kot se je pomotoma poročalo.

Domnevalo je, da je pobegnil tekom požara, ki je uničil njegovo palačo iz bambusa v divjini v bližini Taravadyja.

Ostalo je le še nadalje vprašanje, kdo da je bil plavalasi Burmanec, kojega truplo so našli, oblečeno v knežjo obleko, v razvalinah poleg taborišča vstašev.

Tukajšnje oblasti so zaplenile proklamacije, katero so našli poleg ubitega Burmanca.

Iz proklamacij je razvidno, da ni bila vstaja naperjena proti davkom, temveč redna vstaja proti angleški vladi.

Gonja proti nasprotniku pa traja medtem še naprej.

Oddelki vojakov ter policisti so medtem preiskali okolice Taravadyja.

Našli so le malo odpora, a ujeli dosti jetnikov.

Vstaja se je pričela koncem decembra. Vstaši so se četam pogumno ustavljali ter bili pod vodstvom izvrstnega stratega.

Glasilo se je, da je voditelj vstaje "zlati krokro", potomec stare vladarske družine v Burmi, ki se hoče iznova polastiti prestola. Poznejši razvoji pa so pokazali, da je "zlati krokro" najbrž ušel.

Plavalasi Burmanec, kojega truplo so našli, je bil najbrž neki drugi član vladarske družine v Burmi.

NI ŠLO VSE TAKO GLADKO

Pet italijanskih letalcev se je smrtno ponesrečilo. — Kmalu po dvignjenju v Bolami sta se poškodovale dve letali.

BOLAMA, Portugalska Gvineja, 8. januarja. — Dva aeroplana italijanskega zračnega brodogoja, ki sta hotela poleteti preko Južnega Atlantika v Brazilijo, sta se ponesrečila kmalu potem, ko sta se dvignila od tukaj. Pet moških posadke je našlo smrt, trije nadaljni pa so bili ranjeni.

Uradna italijanska Stefani agentura je sporočila danes zvečer, da sta se dva letala ponesrečila malo pred odletom.

Dve drugi letali pa sta se morali spustiti na morje, še predno je bil dosežen cilj.

Deset nadaljnjih letal je dospelo pod vodstvom gnerala Itala Bolba srečno v Natal, Brazilija, kjer jih je prebivalstvo navdušeno sprejelo.

Ponesrečena aeroplana so najbrž vzele v posrbo italijanske bojne ladje, ki so razpostavljene ob obali.

Najbrž ju bodo prevedle na otok Fernando de Noronha, ki leži le par milj od Nata.

MUHE BODO UBIJALI Z ELEKTRIKO

DUNAJ, Avstrija, 8. januarja. — Neki praški profesor je iznašel aparat za pobijanje muh. Aparat sestoji iz bele kovinske plošče, v katero je napeljal električni tok. Plošče je treba politi s sirupom in posuti s sladkorjem. Kakorhitro se muha plošče dotakne, jo ubije električni tok.

NEZAPOSLENOST PO VSEM SVETU

Ženevski delavski urad je ugotovil depresijo po vsem svetu. — Tudi Francija ni izvzeta.

ŽENEVA, Švica, 8. januarja. — Mednarodni delavski urad pravi v pregledu, ki je bil objavljen danes, da se je pričelo leto 1931 pod temnim oblakom splošne industrijalne depresije in nezaposlenosti.

Tudi v Franciji je bilo prvič opaziti vidni nazadovanje industrijalne dela.

Poročilo ugotavlja, da je komaj najti deželo na svetu, kjer ne bi postala nezaposlenost večja v zadnjih dveh mesecih. Seizjsko delo nava-ja kot vzrok.

Delavski urad vidi ozek stik med naraščujočo nezaposlenostjo ter padanjem cen.

— Padanje cen je doseglo novembra meseca svoj konec, — se glasi v poročilu — a se je zdaj iznova pojavilo.

— To je v glavnem prikazen denarnega trga. Finančna vprašanja niso edini faktorji v sedanji krizi.

Poročilo priložena izjava opozarja na študij nezaposlenosti od 28. ali 1927 januarja.

Razprava omenja carinske boje, nezadovoljivo razdelitev kapitala in surovin in težko prilagodenja produkcijskih metod zahtevam prometa.

SESTRO JE OBSTREIL

V Beth Moses bolnišnici v Brooklynu leži 22-letna Ester Shyman. Zdravniki so ji potegnili iz vratu dve krogli. Obstrelil jo je njen dvajsetletni brat Seymour, ki je svojem starejšemu bratu izmaknil revolver, ter misleč, da ni nabasan, plošče dotakne, jo ubije električni dvakrat ustrelil na sestro. Zdravniki upajo, da bo okrevala.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nezarede pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji in v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je časno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din	500	Lir	100
"	1000	"	200
"	2000	"	300
"	2500	"	500
"	5000	"	1000
"	10,000	"	
	\$ 9.40		\$ 5.75
	\$ 18.60		\$ 11.30
	\$ 37.00		\$ 16.80
	\$ 46.25		\$ 27.40
	\$ 91.50		\$ 54.25
	\$ 181.80		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisanimi potom sporazumete glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK
10 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

CHAPLINOVA ŽENA IN CARPENTIER OROPANA

Lita Grey, ločena žena slavnega kinematografskega igralca Chaplina, in znan rokoborec George Carpentier sta nastopala v nekem newyorškem gledališču. Po predstavi sta stopila v avtomobil. Ko jima je sofer pripravil sedež, je zašepetal za njim neki moški: — Stopi notri, če ne, boš pri priči mrtev. Sofer se je pokoril povelju. Moški in njegov tovariš sta jim sedla nasproti in namerila manje revolverje. Dva nadaljna roparja sta v istem hipu sedla v prostor za soferja in pogrnala avtomobil v stransko ulico. Lita Grey jim je morala izročiti ves nakupni list, ki je imela pri sebi, dočim je rekel Carpentier, da nima nobenega denarja. Litin nakit je bil vreden petindvajset tisoč dolarjev. Roparji so nato pogrnili Lito in Carpentiera iz avtomobila ter se neznankam odpeljali.

POMAGATI SI ZNAJO...

HEYERS, Francija, 7. januarja. Med tukajšnjimi izletniki jih je dosti, ki so prepričani, da bi bili ljudje dosti bolj zdravi, če bi hodili brez oblek. Osnovni so društvo, kojega člani so se zbirali na kakem samotnem kraju v gozdu, so slekli in nagi skakali naokrog. Oblasti so jih zalezovali in so bili večkrat občutno kaznovani, češ, da širijo nemoralno.

Če si bodo francoski policisti drznili po vrvi splezati na platformo in aretirati nagce, poročilo ne omenja.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prostimo, da se nam tudi prejme naznanilo, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

ANGLEŠKE JEČE V INDIJI

Indijski časopis "Bombay Chronicle" objavlja poročilo Gandhijeve učenke Miss Slade o njenih vtisih s potovanja po Indiji.

Ko si je ogledala par razdejanih vasi, je dospela v Borsad, da si ogleda tamošnjo angleško jetnišnico.

O tem poroča:

"...Vsekakor si morate ogledati "Kueha" jetnišnico v Borsadu", so nam rekli, ko smo se vozili skozi kairske vasi.

"Seveda, seveda," smo odvrnili povsem enostavno, nevedoč, kaj nas čaka.

Zadnji dan se nam je nudila prilika. Dospeli smo v Borsad. Skozi močno zastražena vrata smo prišli v zamrznjen prostor.

"Kaj je to?" sem nehote vzkliknila. Težko mi je leglo na prsi, in zdelo se mi je, da se nahajam v zverinjaku. Veliko število kletk je bilo postavljenih v vrsti. Mislili smo, da bomo zagledali v njih, tigre, leoparda in mlade medvede. Toda tigrov, leopardov in medvedov ni bilo — bile so človeške oči. Iz ene same kletke je zrlo v nas šestindeset na smrt žalostnih človeških oči. Sprva nisem mogla pojmiti vsega tega, ko sem pa natančneje pogledala, sem opazila znane poteze. Med ujetimi so bili tudi moji prijatelji.

Hotela sem jim navdušiti z veseljem obrazom in tolažilno besedo. Toda beseda mi je zastajala v grlu, ko sem vprašala: —

"No, kam so pa vas spravili? Koliko je pravzaprav velika ta kletka?"

Eden jetnikov jo je premeril. Bila je 23 čevljev dolga in 27 čevljev široka.

"In osemnajst vas je notri?"

"Da, osemnajst nas je v kletki. Zaprti smo 24 ur na dan, razen 40 minut zjutraj, ko moramo opraviti svojo potrebo, se umiti in nekoliko očistiti obleko."

"In kje je stranišče?"

"Tukaj notri," so odvrnili in pokazali so mi smrdeto luknjo pod podom.

"Trijne smo tukaj že poldrugi mesec, ostali so pa po dva ali tri tedne."

V naši družbi je bila tudi mati jetnika, ki je bil zaprt že poldrugi mesec.

Stala sta ob železni mreži in nista mogla izpregovoriti niti besede. Sina je bila sama kost in koža.

Čas obiska je minul. Šestindeset človeških oči je gledalo za nami. Roke so se dvignile v slovo.

Tako ravna Angleži v Indiji s političnimi jetniki, ki se niso prišli pred sodnika in še niso bili obsojeni.

VATIKAN IN ŽENITEV ALBANSKEGA KRALJA.

V bolgarskih poučenih krogih se že dalj časa zatrjuje, da se pripravljajo na Balkanu nova politična žetitev med bolgarskim in albanskim dvorom. Načrt za to žetitev je bil, kakor javljajo tudi sofijski listi, zasnovan v Rimu. General Vukov, znan pristav italofilske politike, dela v Rimu na to, da bi prišlo do žetive med kraljem Zogujem in sestro bolgarskega kralja Evdoksijo. Rimska diplomacija to akcijo na vso moč podpira, ker računa na to, da bi bili po poroki kralja Zoguja z bolgarsko princeso Evdoksijo Albanija in Bolgarija še bolj navezani na Italijo. Kakor pri poroki kralja Borisa s princeso Giovanno, povzroča

tudi v tem vprašanju težkoče razliknost ver. Albanski kralj je muslimanske vere, dočim je princesa Evdoksija katoličanka.

General Vukov si skupno z italijansko vlado mnogo prizadeva, da bi izposloval od Vatikana dovoljenje za mešan zakon, vendar pa zavzema v Vatikanu, vsaj za enkrat odklonilo stališče. Vatikan zahteva, naj bi kralj Zogu prestopil v katoliško vero, kar pa seveda povzroča težkoče v Albaniji sami, kjer je večina prebivalstva muslimanska. Računajo pa s tem, da se bo Vatikan udal, kakor se je to zgodilo tudi v primeru poroke med kraljem Borisom in princeso Giovanno.

Mi se čudimo....

XX.

Komu? Erihu Ludendorffu, bivšemu general-kvartirnostroju nemške armade v svetovni vojni. Moč je silen strateg in vojaški organizator; bil je kaiserjeva desna roka, prvi vojaški genij cesarstva. Ta mož je spisal brošuro, v kateri napoveduje novo evropsko vojno, ki naj bi bila še strašnejša od prve; pomeni naj konec nadvlade bele rase.

Brošura je v glavnem zvana rojakom, ker je Glas Naroda princel njene glavne točke, iz katerih tudi mi črpamo svoje podatke.

Ako hočemo spoznati vrednost podobnega dela, moramo vprašati: Kdo piše? Ali mu je znana cela materija njegovega dela v takem obsegu, da more o stvari avtoritativno govoriti? Kaj je njegov namen, kaj namerava s svojimi pisanjem?

Kdo je Ludendorff? Kaj je Ludendorff po poklicu, smo že povedali. Kaj je Ludendorff dandanes, hočemo pa sedaj odgovoriti.

Ludendorff je dandanes mogoče najbolj razočarana oseba v nemškem narodu, ali celo v Evropi in na svetu. Kaiser se je zavlekel na Holandsko, v Dorn, da tam ziva vse plodove svojega življenjskega "truda". Hindenburg je prikljubljen predsednik nemške republike; drugi imenitnejši nemškega cesarstva so pomrli, samo Ludendorff, ena najsvetlejših zvezd, še vedno živi tako, kakor ga je vojna zapustila.

Ludendorff ni politik, ker če bi bil, bi gotovo sedaj užival spoštovanje nemškega naroda in opravljal temu primerno službo. Nasprotno, Ludendorff se je spril z velikim delom nemškega naroda, z Zidi in s katoliško Cerkvijo. Zakaj se je neki spril? Zato ker je človek izključno cesarsko vojaškega naziranja. Angleži pravijo takemu človeku "one way man", oseba enih koletnic, iz katerih ne more ven, ampak drvi vedno naprej v enaki smeri.

Ludendorff se nikakor ne more živjeti v nove razmere in starih nikakor pozabiti ne more. To je nesreča za Ludendorffa, in mogoče sreča za Nemčijo. Vsi del tega je postal Ludendorff napol mizantropa, sovražnik ljudi. Nemci se mu posmehujejo, ker je hotel vpeti staro pogansko nemško vero, ker je naprtil vso krivdo za nemško nesrečo na žide, katoliško Cerkve, na jezuite in framažone. Kaj to ni smešno, ko prihaja od moča, kakor je Ludendorff? Položaja Nemcije je katoliška in vendar nemški katoličani niso ovirali nemški napredek za časa cesarstva. Zidi niso bili popolnoma enakopravni državljani v cesarstvu in vendar niso zadrževali razvitek cesarstva; jezuiti so bili pregnani iz Nemčije za Bismarcka, v "kulturni kampanji"; posameznim jezuitskim skupinam je bil dovoljen povratek, ker se je dokazalo, da so izvršni pedagogi in učitelji. Framažoni — Oni ponavadi nesprejeto katoliški Cerkvi, ne pa protestantskim cerkvenim organizacijam. Framažoni so ponavadi najboljši patrioti, katerim je veliko mar za telesni in kulturno-duševni napredek človeštva. Dandanes nemore nihče kriviti zahrbnih dejanj niti enega ali drugega zgoraj omenjenih, vsaj v splošnosti ne. To je pribito in stoji, vskub vsakim protivnim natočevanjem. Kar so nekdanj govorili v temi, čujemo dandanes na solnčni luči, in kar os včasih sepelali na ušesa, se dandanes pridiga raz streh.

Ludendorff je moder mož, imamo veliko spoštovanje pred njim, ali če bi nam sto Ludendorffov kaj takega zatrjevalo, kar nam v svoji brošuri en sam Ludendorff slika pred oči, z ozirom na krivice nemške nesreče, bi jim nikakor ne verjeli, ker vemo, kaj je bilo in kaj je črno; saj nismo slepi.

Ludendorff se je s svojimi jezuiti, Zidi itd. izkazal za skrajno prenapetega človeka v tem vprašanju. Kdor je prenapet v eni stvari, prav lahko tudi v drugih vprašanih zaide na skrajno neverjetna pota v svojih izjavah.

Kdo je torej današnji Ludendorff? V kolikor nam je znano, še vedno izvršen strateg, izvršen vojaški organizator, sicer pa človek, ki ali nemara ali nemore priznati novih razmer v politiki in duševstvu evropskih ljudstev.

Kaj piše Ludendorff v svoji brošuri? Največ o stvarih vojne strategije, v kateri je mojster.

Toda, na kaj se naslanja njegova bodoča vseevropska vojna, iz

kateri naj se izčrpi svetovna vojna, in potem kakšne bodo beli narodi izgubili nadvlado sveta? Na politiko? V politiki pa Ludendorff ni mojster. Kaj naj torej rečemo glede Ludendorffove brošure? Če se bodo evropska politika zasukala tako, kakor jo je zamislil Ludendorff, bode najbrž sledilo nekaj takega, kakor je to Ludendorff opisal, toda ne v čeli razsežnosti, kakor opisuje Ludendorff. Bodoče faze Ludendorffove panevropske in končno svetovne vojne namreč tudi odvisijo od politike raznih narodov. Vsaka nova faza Ludendorffove svetovne vojne v bodočnosti ima svoje popolnoma neodvisne vzroke od onih, ki so privedli narode do prvotnega klanja. Ali bodo narodi res tako naivni in drzavni tako malo modri, da se bodo spustili v propast baš po Ludendorffovem načrtu? Tu je toliko za in proti Ludendorffovi vojni bodočnosti, kolikor je državnikov, kolikor je držav in kolikor je dovolj močnih ljudskih skupin, ki se ne bodo hoteli dati mrcvariti. Ludendorff je ljudski sovražnik, mizantrop, on je popolen materialist, general na "ibengah", ki dela načrte, kakršne so nemški vojaški štabi izdelovali vsem tam od 1871. leta naprej.

Bodete rekli: Prej so nemški štabi izdelovali načrte za vojne, sedaj izdelujejo pa Lah. Ja, seveda jih izdelujejo, toda pri tej opazki ste pozabili na tisto, kar je nekdo rekel Prince Evgen, ki je pri Belgradu prelival rdečo kri, da b' gnala milinke kamne tri: "Tri stvari so potrebne za uspešno vojno, za zmago: denar, denar in zopet denar." Ravno te medicine pa nima srbosita laška država. Zraven tega pa je pa Italija ognjeniška dežela, ne samo v geološkem, ampak tudi v smislu značaja njenega ljudstva. Nekaj bo pošlo, nekaj jeklenega se bo zablsnilo in v sami Laški bo postal tak polom, da bo grdo.

Italija, kakršna je sedaj, nesme rizikirati enoletne vojne, če hoče ostati pri življenju. Pierpont Morgan & Co. je veliko posodil Musolini, koliko ne vemo, pač pa za trdno verujemo, da mu je Gianini, tam iz Californije, posodil še več. Naš klic je: Watch Gianini! Toda ves ta denar je šel v puške in kanone in če ga bode hotel Musolini zopet imeti, ga bode moral od svojega "svobodnega" naroda s silo kolektivirati, po vzoru inkvizicije.

Ludendorff se torej strašno moti, ako misli, da je Italija taka vojaška sila, kakršna jo nam predstavlja. Pribito dejstvo je, da bi bila Laharja tudi zavezništvo izdala z mirom na Plavi reki, če bi bili Nemci hoteli. Toda v svetovni vojni je bil za Nemce laški front najlažji front, zato so si mislili, da bodo tam zbrili obroč, ki jih je obdajal. Če bi bili pritisnili na Lahe, bi bili bližje svojemu cilju, kakor sploh kdaj. Toda Nemci se niso odločili, ker so najbrž čakali, da na katero drugo slabo točko v obroču, pa jih je usoda prehitela.

Ne, Lah niso niti dobri vojski niti imajo vztrajnosti za take boje, kakršne napoveduje Ludendorff. Pri Ludendorffovem opisovanju je namreč zopet in zopet imenovana laška armada. Enkrat se ona pojavila na Bavarskem, drugič na Balkanu, na Ogrskem itd. Takih laških armad nikdar bilo ni in tudi sedaj ne eksistirajo. Po Ludendorffovem mnenju naj bi Lah imeli v rokah usodo Evrope. To je vendar preveč rečeno!

Konec prihodnjic.

ZAKAJ so naše vloge vsaki dan večje, in pa —

ZAKAJ se število naših vlagateljev vsak dan veča in množi?

ZATO, ker je denar pri nas naložen VARNO; naše bančno poslovanje je pod strogim nadzorstvom državnega bančnega oddelka, in pa —

ZATO, ker se pri nas naloženi denar lahko vedno dvigne, brez vsake odpovedi ali čakanja.

Denar naložen pred ali na 13. januarja se obrestuje že od 1. januarja naprej. Obresti se pripišejo h glavnici dvakrat na leto.

SPECIAL INTEREST DEPARTMENT

Sakser State Bank

NEW YORK STATE DEPOSITORY

82 Cortlandt Street

NEW YORK, N. Y.

RAZBOJNIK ZA ZABAVO

Prebivalci francoskega morskega kopališča Perpignana so nekega večera opazili luč v stanovanju mestnega zdravnika Baregisa. Vedeli so, da ni zdravnika doma in so obvestili orožnike. Kmalu je prišel tudi župan. Ko je poskusil odpreti vrata, se je oglašil nekdo notri: — Stran, ali pa bom streljal! Orožniki so pričeli streljati v razsvetljena okna in gosti so jim odgovarjali z revolverjskimi strelji. Ljudje so ugrabili, od kod bi se vzeli razbojnik v mirnem kraju, ki so ga zdaj zapustili že vsi kopališča. V naglici izvršena preiskava bližnjih hiš je ugotovila, da je imel večjo zalogo steklenic z zdravniškim vinom 15-letni pekovski pomočnik Goujon. Dečka tudi nikjer ni bilo. Poklicali so njegovega očeta, postnega šoferja. Nesrečni oče je moral poklicati sina. Strelji so umolkli in res se je v oknu prikazal Leon Goujon. Orožnik je zaklical: — Roke kvisku, sicer streljamo! Goujon se je vdal. Na splošno zaznavanje se je izkazalo, da je bil popolnoma sam. Sedel je v zd ravnikov dom "samo zaradi zabave", kar je storil večkrat, ker je bil dr. Baregis dostikrat odsoten pri bolnikih. Mladi razbojnik se je udobno zleknil v zdravniškem naslanjaču, kadil njegove cigarete in pil njegovo kislavo vodo. Vmes je streljal, od časa do časa stopil v prtilje in streljal tudi odtoč. Zato se je zunaj zdelo, da je v hiši več vromilev. Tudi revolver je bil zdravnikova last. Goujon je izstrelil 50 nabojev in prav toliko mu jih je ostalo. Na srečo ni nikogar zadel, ker je slabo meril. Izpovedal pa je, da se ne bi kesal, tudi če bi koga ubil, ali bi ga samoga ustrelil. — Saj je to bolj zanimivo, nego vsak dan zgodaj vstajati in brez konca in kraja mestiti toso in preč žemlje! — Seveda bo mladi razbojnik obetno kaznovan in s tem bo nemara zapечатena vsa njegova bodočnost, ki je ne bi nihče prerokoval sinu skromnih, delavnih staršev.

PREVEČ NATANČNOSTI

V nemškem državnem zboru so predvajali te dni za poskušajo gramofonske plošče, ki so jih izdelali na sejah tega zbora v teku zadnjih dveh tednov. Plošče naj bi potem izvajali po radiu. Eksperiment se je v splošnem posrečil, vendar so sklenili, da govorov v državnem zboru za sedaj še ne bodo razširjali v javnost na ta način, ker je fonograf vse preveč natančen in zabeležuje tudi vsakovrstne modklice, in skandolne prizore, ki se dogajajo med sejami, n to po mnenju starejšinskega sveta državnega zbora ne spada v javnost. Predvajanje se na gramofonu pa je pokazalo, da nekaj zanimivega: to namreč, da se uradni protokoli sej močno razlikujejo od resnice, ker jo omiljujejo z mnogimi retukami. Te retuke so na gramofonskih ploščah seveda nemogoče.

TEČAJ ZA VLJUDNOST

Razne prometne družbe v Londonu so ustanovile za svoje sprevodnike posebne tečaje za vljudnost. Naša doba je namreč doba živčne prenapetosti in zato pride med vožnjo na veliki ali pa na cestni železnici dostikrat med ljudmi do prav neprijetnih prizorov, ko mora vsaj sprevodnik ohraniti mirno in hladno kri.

Na takih tečajih sede v sobi prometni uradniki, ki predstavljajo občinstvo in izprašujejo sprevodnika za vse mogoče stvari, sprevodnik pa mora mirno odgovarjati. Vprašanja so kolikor mogoče bedasta kakor so pač bedasti tudi ljudje, ki vprašujejo, čamo da bi spravili sprevodnike iz ravnotežja, toda sprevodnik mora vedno mirno odgovarjati in dati pojasnila. Po svojem večjem ali manjšem miru, ki ga kaže sprevodnik, dobi tudi svojo boljšo ali slabšo oceno.

Taki tečaji za vljudnost bi bili silno potrebni tudi kje pri nas, ampak ne samo za sprevodnike, temveč za vse ljudi.

SLABA KUPČIJA

Brazilce: Roberto Saquolini je do bro prodal svojo kavo, pa je prišel v Pariz po razvedrilo. Ponoči se je seznanil na boulevardu Clichy z nekim zakonskim parom in ga je povabil v kavarno. Brazilce je plesal z gospo, med tem ko je pil nje mož na njegov račun šampanjce. Francosinja mu je bila tako všeč, da je naposled soprogu ponudil, naj mu jo prodaja. Ta je odvrnil, da za noben denar ne da svoje žene. Brazilce je prišel barantati. Nazadnje je odločil mož, da mu ženo lahko odstoji za dva dni proti plačilu 750 frankov. Saquolini je takoj odšel denar.

"Trenutek morate počakati", se mu je nasmešnila prodana žena, — "stopila bom v hotel po svoj kovček".

Brazilce je čakal do svitanja in je potem kupčijo prijavil policiji. Razen izplačanih 750 frankov je izgubil še denarnico s 450 franki. Meni da se jo je prilastila prodana žena med tem, ko je kupcu za slovo privoščila kratek poljub.

IZOBRAŽENI BRIVCI

Pod tem naslovom so omenili časopisi v neki številki poziv čehosloških brivcev zgodovinarjem, naj odkrijejo skrivnost izdelovanja britve iz kremenca. Take britve so imeli stari Rimljani, ki niso poznali našega jekla, pa so jim kremenaste britve izvrstno služile. K temu predmetu poroča prof. Košťial, da so Rimljani pač poznali jeklo, ker ga omenjajo Vergilij, Plinij, Lukan in Propertij. Kljub temu bo bržčas le res, da Rimljani niso poznali našega jekla, kakor trdijo izobraženi čehosloški brivci. Glede brusarjev, ki jih stari vek tudi ni poznal po trditvi čehosloških brivskih mojstrov, se stvar ne da ugotoviti, pač pa so imeli Rimljani za bruse in osle, o čemer pričajo neka mesta iz Cezarja in Livija. Prof. Košťial nadalje javlja, da so imeli staroveški brivci svoje britve v tokih, kar bi bilo nepotrebno, ako bi bile iz kremenca. Sotrudnik, ki je poslal časopisu notico o tej stvari, zagotavlja, da je videl v muzeju v Firenci več kremenastih britev iz rimskih časov, ki so dobro ohranjene.

Peter Zgaga

O NAVIDEZNI POBOŽNOSTI.

Kadila sva in močevala s vsem močjem: o prohibiciji, o davkih, o delavskih razmerah in o življenju našega priseljence v novi domovini. Vse globlje in globlje sva šla, in sam ne vem, kako je padla beseda na prisilno spoved, ki je bila uveljavljena pri neki slovenski Jednoti.

— Pobožnega človeka spoštujem — je dejal farmer Janez, nič se mi pa bolj ne stadi kot navidezno pobožnjastvo.

Cakaj, ti bom povedal primer iz naših krajev.

Nekje med Ledinami in Zirnjo je živel človek (povedal mi je ime, to ga jaz ga bom imenoval enostavno Tone), ki je bil največji klemenec pod Bogom.

Toda vse se ga je balo, in vse se mu je klanjalo, ker so mu bili skoraj vsi dolžni.

Posojal je radodarno, če je vedel, na kaj. Posojal na oduške obrestih, na dvanaest do dvajset procentov.

V najhujši sili se je zatekel kmet k njemu, dobil je tretino, kolikor je bilo posustvo vredno, po dveh ali treh letih je pa Tone posustvo pozabil, kmet je pa culo povezal in šel berati.

Tone ni znal ne čitati ne pisati, samo strelke je poznal.

Imel je izvrsten spomin in izborni glavo za računanje.

V oštarijo ni šel nikdar pit za svoj denar, vsako nedeljo je bil pa v žirovski cerkvi pri veliki misli.

Imel je plačano pruko prav pred oltarjem.

V cerkvi je bil dolgo pred začetkom mase in iz cerkve je zadnji odšel.

Iz enega žepa je potegnil velik palčnoster, iz drugega pa debele masne bukve, v katerih so bili razen mase, litinij in drugih molitov tudi vsi svetniki namazani.

Zacel je prebirati jagode na paterostru, vsako toliko je pa v bukve pogledal, poiskal primernega patrona in ga z dolgim nohtem prekrizal.

In tako je šlo naprej skozi vso pridigo in skozi vsjo maso.

Vsa žirovska dolina ga je smatrala za največjega pobožnjaka in nemalokrat ga je župnik postavil za zgled vsem ostalim faranom.

Kakorhitro je pa iz cerkve stopil, je bilo konec njegove pobožnosti oziroma pobožnjastva.

Če je pa sregal pripravnega kmeta, mu je voščil dober dan, takoj naslednje njegovo vprašanje je pa bilo: — No, koliko nudaš?

Pa tudi Tonetu se je približala zadnja ura.

Jaz sem bil tedaj že v Ameriki, toda pozneje so mi pravili, da se je tisto noč strašnošno bliskalo in grmelo, ter da so vsi noč psi tulili od Ledin, po Dobračevi in po vsej dolini tja gori do Svelega Antona.

Pred smrtjo je bil poklical k sebi fajmoštra, da ga je spovedal in prevlel, ter dva moža zaradi testamenta.

Ko se je vračal fajmošter od njega, je mrko gledal, moža, ki sta bila za priči, sta pa pozneje razodela: — Roženkranc in masne bukve nima je velev sežgati in povedati vsem ljudem, da ni v cerkvi nikdar zmoli niti enega očenaša.

To je bil njegov največji greh, ki ga je pekel.

Spovedniku ga je zaupal in potem priči ga je razodel vsej dolini, misleč, da bo svojo dušo rešil.

— V cerkvi me ni nihče motil — je dejal — in so bile moje misli zbrane. Natančno, do krajerja, sem na roženkrancu značunal narasle obresti; pri dolžnikovem patronu v knjiigi sem pa delal nohtom znamenja, da sem pozneje vedel, koliko mi je kdo dolžan.

Moj žlahtnik Janez je utihnil. Sedela sva sama na porču njegove hiše. Družina je šla že zdavnaj spat.

Nebo je bilo zvezdnato, da se je videlo skoro kot podnevi. Le sence so bile bolj temne in ostreje začrtane.

Od jezera Otsego je pihala hladna sapa. Ozračje je bilo prenasršeno z vonjem roč in košenine.

Vseposvoda je vladal božji mir.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1931 SO DOSPELE

Zbirka štirih zelo zanimivih knjig stane \$1.35

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18th STREET -
NEW YORK

Minister JURAJ DEMETROVIC:

EDINSTVEN IN ENOTEN JUGOSLOVANSKI NAROD

Kulturni zgodovinarji preiskujejo in razpravljajo o tem, kdaj in na kakšen način se je v narodni zgodovini južnih Slovanov pojavljala in uveljavljala misel narodnega edinstva. Moramo jim biti hvaležni za to, kajti s tem dokumentirajo zgodovinsko dejstvo, da je bila težnja za edinstvom, kakor tudi sama misel edinstva južnih Slovanov vedno živa gonilna sila v njihovem narodnem življenju, kljub vsem mejam, kljub različnim vplivom in kljub razcepljenosti po veri, imenu in pisavi, ter čisto celo po raznih političnih težnjah. To delo kulturnih zgodovinarjev ima neprecenljivo vrednost kot pouk novim pokolenjem o zgodovinskem stremeljuju prošlih stoletij k najvišjemu idealu vsakega naroda: postati v resnici eden in nedeljiv narod v svoji lastni državi.

Ceprav čudno zveni, ima vendar Jugoslavija, ki obstoji tako rekoč še od večera, že svojo veliko in bogato prošlost v današnjih dokumentih o pozitivnem delu in še več o ustvarjanju ideologije edinstva, ki jo danes nazivamo jugoslovinstvo. Ti dokumenti so črpani na vsem prostranstvu jugoslovanskega ozemlja in izvirajo od pripadnikov vseh elementov, na katere se je jugoslovanska narodna celota prej delila.

Jugoslovanska ideja je tedaj že davno ideja enotnega naroda, ki je stremel pa ujedinenju; današnje stanje je prav za prav samo sodobna formulacija narodnostne ideologije, dolgo grajena za ceno nešteti moralnih, fizičnih, gmočnih naporov, žrtv in borb vseh delov jugoslovanstva. To pomeni: čeprav je Jugoslavija šele od večera, jugoslovinstvo nikakor ni šele od večera. Jugoslovinstvo je vodilna ideja, odkar se je v narodu, ki je bil zaradi neugodnih prilik razdeljen in razcepljen, prebudila narodna zavest. Da ni bilo tega, bi našega ujedinenja nikoli ne bilo. Ako pa bi bilo prišlo do ujedinenja kljub temu in bi bilo to ustvarjeno s silo, bi se nikakor ne dalo obvarovati in obdržati.

Nezadovoljnosti z današnjim stanjem stvari v Evropi pravijo, da so totni vojni, nevzdržno nasilje in da je v interesu pravice in miru potrebna njihova revizija. Med revizionisti so tudi taki, ki pravijo, da bi bila revizija potrebna tudi glede Jugoslavije, češ, da je to država, ki obstoja šele od večera in ki je le tvorba svetovne vojne. V resnici je stvar seveda bistveno drugačna. Ako za katerokoli državo velja, da je nje nastanek le uresničenje velike ideje samoodločbe narodov, velja to za Jugoslavijo v polnem pomenu besede. Nasilje je za Jugoslovane bila razcepljenost, ki je obstajala pred svetovno vojno, današnje njihovo ujedinenje v Jugoslaviji pa pomeni za nje zmago pravice do svobodnega narodnega življenja in razvoja.

Prva leta skupnega življenja v naši državi z enimi nesrečnimi borbami in tendencami v pravcu ponovnega razedinjanja, so res lahko izzvala za naše edinstvo škodljivo mišljenje. Oni, ki Jugoslovonom niso naklonjeni in jim naše ujedinenje ne gre v račun, so bili že polni zmagoslavja v nadi, da bo neuspeh jugoslovanskega ujedinenja povlekel v propast vsa zgradba mirovnih pogodb. Tako je problem Jugoslavije postal problem ureditve Evrope. Vsi nezadovoljenci z današnjo evropsko konstelacijo, predvsem ruski boljševiki, ki so prvi poskušali popirati separatistične pokrete in jih izkoristiti za svoje namene, so se znašli v enem taboru proti nam, smatrajoči Jugoslavijo za najslabšo točko odpora. Naš neuspeh naj bi bil njihov uspeh. Vzpostavljena starega stanja bi se bila morala začeti na Balkanu, kjer se je začela tudi svetovna vojna.

V Jugoslaviji naj bi padla odločitev za staro predvojno Evropo proti novi povojni Evropi. In odločitev je padla! Že drugič je bila prebita solunska fronta in to zopet po zaslugi velikega vodje jugoslovanskega naroda kralja Aleksandra. On se je lotil izvršitve dela našega ujedinenja, ki je bilo privedeno v najhujšo krizo. Poprijel je za delo kot prerok edinstva in narod je šel za njim. Dal je državi ime Jugoslavija, vstolil je pravico in enakost, prebudil je državo. Po njegovi zaslugi je Jugoslavija danes močnejša, nego je bila kdaj-

Proletarec v boljševiškem raju.

Prišedši v tvornico, sem se najprej napotil v širok prostor, odkoder sem prišel naravnost v oddelek za gradnjo. Moral sem preskakovati cele kope desk in železja. Kamorkoli sem pogledal — povsod je sam nered. Ne najdem besede za primerjavo s tem kaosom.

Ko sem uzel odprta vrata in sem hotel skozi nje dalje, me je prestregel krasnoarmijec. Vprašal me je po dovoljenju za vstop v oddelek za gradnjo.

— Nimam ga. — sem rekel.

— Torej si ga morate preskrbeti.

Sel sem v urad, kjer so mi dodelili tolmacha. V njegovo družbo sem si jel ogledovati podjetje, ki so mi ga ponujali za torišče mojega prihodnjega delovanja. V vseh kotih so stali krasnoarmijci z rdečimi cepicami in na puškah so imeli nasajene dolge ruske bajonete.

— Čemu toliko vojskova? — sem vprašal.

— Hm, to je tako pri nas. Povsod, kjer se zida in v vseh tvornicah je milica. Potrebna je zaradi delavcev.

V veliki dvorani sem srečal ne-naveden prizor. Prišla sta dva krasnoarmijca z nasajenimi bodali, za njima pa je stopal mož z belo čepico na glavi. Sodeč po njegovih obliki, je bil sovjetski uradnik ali vsaj zaupnik. Za njim je šel zopet krasnoarmijec. Bil je oborožen z dvema pištolama.

— Kaj pomeni to? Aretacija? — sem vprašal.

— Ne! Za izplačevanje gre. Ta-kaj boste videli!

Uradnik je sedel na mizo, krasnoarmijca sta stopila ob njegovo desno in levo stran, tretji spremljevalec pa je napel petelina na obeh pištolah in je vzel prostor poleg uradnika.

Kakor bi ustrelil, so se zbrali delavci in se postavili v dolgo vrsto. Vsakdo je moral potem, ko so izklicali njegovo število, predložiti knjižico. Brez nje ni nihče dobil mezde.

Med delavci so bili tudi taki, ki so godrnjali in majali z rameni. Eden je celo postal energičen. Skušal je nekaj povedati uradniku, ta pa ga je odsvolil s tem, da je stresel z glavo in zamahnil z roko.

Cim je dal uradnik znamenje, da je zadeva s pritožnikom končana, je stopil krasnoarmijec iz vrste in sunil pritožnika pod rebra. Mož je očitno imel namen še nekaj reči. Krasnoarmijec pa, ne bodi len, zabrliga na pisčalko. Žvižg je zadostoval, da so pritekli štirje krasnoarmijci iz stražnice. Vzeli so nezadovoljčeva v sredo in ga odvedli.

— Kako je mogoče, da se takšne reči dogajajo v republiki delavcev in kmetov! — sem ogorčeno vzkliknil.

— Ta je lahko vesel, če mu ne bo treba sedeti več nego dva meseca. Za takšne primere veljajo posebne kazni, ker se takšno ravnanje smatra za upor.

Epizoda je minila. Izplačevanje se je vršilo v redu dalje. Delavci so sprejemali mezdo brez ugovora in nihče si ni drznil niti črhnuti. Le-

tu pa tam je kateri zmajal z glavo. A to je storil le tedaj, če je videl, da ga nihče ne opazuje. Pobaral sem tolmacha, ki me je spremljal:

— Koliko prav za prav zaslužijo ljudje?

— Na dan debe povprečno 1 rubelj 22 kopejk, vsakih petnajst dni torej 14 rubljev.

— Saj to vendar ni točno! — sem rekel.

— Kakoo?

— Če imajo delavci po 1 rubelj 22 kopejk dnevno, se jim vendar mora izplačati vsakih štirinajst dni nekaj čez 18 rubljev.

— Da, toda pozabili ste, da se delavcem odtegne v petnajstih dneh plača za tri praznike. Potem takem šteje ta doba samo dvanaest delovnih dni. Kakšnih petdeset kopejk se odtegnejo za druge datjave. Vsak delavec namreč mora poleg drugega prispevati nekaj za industrijske obveznosti, za rdečo armado na kitajski meji in pa za rdeči klub, ki ga imamo tukaj. Vse lo skupaj znaša nekaj nad petdeset kopejk. Kakor torej vidite, sem imel čisto prav, ko sem dejal, da se izplača delavcem za štirinajst dni dela 14 rubljev in nekaj kopejk.

Presenečen po piclem zaslužku ruskih delavcev sem se jel zanimati za način življenja ruskih proletarcev. Še pred dvema dnevnoma sem jedel v hotelu "Kontinental" v Kijevu, ki je seveda tudi v rokah komunistov. Naročil sem juho, kos svinjske pečenke, krompirjevo solato in četrt vina. Plačal sem štiri rublje dvajset kopejk. Kako more izhajati delavec z enim rubljem in dvajsetimi kopejkami dnevno?

Vprašal sem, kaj ljudje jedo in so mi povedali, da so delavci na hrani v najbližnji "stolovni", nekakšni skupni kuhinji. Kmalu se mi je ponudila prilika, da sem se podrobneje seznanil s to ustanovo. Takšna stolovna ima več razredov. Prvi razred je za Nemce in nosi ime "nemška kuhinja", čeprav jedo v njej gostje vseh narodnosti. Drugi razred je kuhinja za ruske uradnike in tehnike. Tretji razred je urejen za predelavce in mojstre ter za samske delavce, ki lahko plačajo osemdeest kopejk dnevno. Šele zadnji četrti razred je namenjen ruskim proletarijatu.

Zašel sem torej obiskovati skupno kuhinjo za delavce. Vsako kuhinjo upravlja pristen komunist, ki nedvomno dobro zasluži in ukrepa kakor mu je všeč.

Izdanki za hrano so znašali dnevno 57 kopejk. Poceni, porečete. Počakajte malo! Za zajtrk so prinesli "boršč". Kaj je to? Nedvomno nekaj boljšega! Seveda. Knjiga navaja pod tem imenom juho s klobasami, ribami in slanimi pridatki. Ampak "boršč" v ruski skupni kuhinji je vse nekaj drugega.

Sestoji namreč iz vode, krompirja, iz jeznatih listov, iz nekaj riza rumene pese in korenja. To mešanico zabelijo s soljo in kumnom in jo prinesejo na mizo. Časih najdes v teh oblodvah tudi — cink maščobe.

A to se zgodi poredkoma. Kajti skupna kuhinja je cenena institucija, mast pa je draga reč. Torej velja pravilo: štedite z mastjo! — Splošno pa je znano, da je glad najboljši kuhar. Takšen je torej dnevni zajtrk v deželi proletarcev. Delavec posreblje svoj zajtrk z rezjo osvenega kruha — in vstane lačen od mize.

Oglejmo si zdaj kosilo delavca, ki dela osem ur dnevno. N. pr. kovača, ki vseh osem ur vdičuje klavdivo, stoji na nogah in udarja po železu. Boljše rečeno, ki bi moral udarjati, kajti tega že zdavnaj ne vrši kakor se spodobi, ker mu za kaj takega nedostaje prave moči.

Opoldne pride na mizo zopet "boršč" in potem nekaj čisto posebnega: kaša z ribo. Kaša je na s'ani vodi skuhan žitni zdrob brez pridatka. Riba pa sploh ni riba. Mislil bi se, kdor misli, da servira delavcu postv. Kaj se! Prineso mu pol šanika, seveda primerno kromne dolžine.

Za večerjo poje zopet "boršč". Samo dvakrat na teden je malo spremembe. Enkrat servira jo krompir s praženo čebulo, drugič pa kuharj krompir s paradižnikovo omako.

Takšen je menu ruskega težaka. Kruh je racioniran in se dobi samo na karte, prav tako kakor pri nas med vojno in prve hude čase po vojni. Na bližino 600 gramov, količina, ki je posebno skromna za ruskega delavca, ki je znán kot velik kruhojed. Povprašal sem v pe-

NOTRANJA RAZOROŽITEV AVSTRIJE

DUNAJ, Avstrija, 19. dec. 1930

Kdor je preživel tukaj zadnjo volilno borbo, bi današnjega Dunaja kar ne poznal, posebno Dunajčanov ne. Po ogromnem razburjenju oktoberskih in novemberskih dni, po neprestanih pohodih raznih bojovnih organizacij, po vsakokvečnih bakljadah, po večnih grožnjah pučev in državljanske vojne je nastopil popoln, upravlbožični mir v celi deželi. Orjaške lepake, pozivajoče na končni obračun "domovini zvestega" prebivalstva z "avstroboljševizmom" in dunajskim "rdečim krvosomom" že pokrivalo pisani trgovski reklamni lepaki, ki ponujajo solidno, mirovno, pocenjeno blago za božična in novoletna darila. Cest nič več ne preplavljajo Starhemborgovi "lovski bataljoni" ni več videti Hitlerjevih "rjavosrajnikov", ne zelenih heimwehrovskih "petelnorepcev", tudi "Schutzbundove" iz cenenegega boga skrojene uniforme više po klinih v delavskih izbah. Oblast predstavljajo zopet samo policaji peš in na konjih, orožništvo in zvezna armada.

Parlament zboruje brez hrupa, debate so stvarne, politični problemi so se umaknili gospodarskim. Vlada kaže veliko uvidenosti za socialistične zahteve po zaščiti brezposelnega delavstva, socialni demokrati pa zopet nočejo otežiti vladi izvedbo še itak pretežkih nalog. Starhemborgova osmorica v parlamentu je kar pohlevna in skoro cikana. Avstrijski parlament je čez noč postal vzor, kako naj bi se poslanci po drugih deželah obnašali. Torej pravcata zimska idila ob bregovih Dunava. Če pri tem ostanem, bodo imeli Dunajčani lep božič in veselo novo leto, ki so ga velika večina prebivalstva iskreno želi.

Vprašanje pa je, koliko časa bo trajalo sedanje zatise. Sile, ki so izzvale v Avstriji nemire, ki gledajo svoj vzor v Italiji ali v Hitlerjevski Nemčiji in tudi tiste, ki mislijo na restavracijo Habsburžanov, so bili pri volitvah 9. novembra sicer poraženi, niso pa še razorožene, niti moralno, eč manj fizično. Čakajo le ugodnejših časov za nadaljevanje svojega razornega dela, za izvedbo temnih ciljev, ki so v končnih posledicah pogubni za mir v Evropi.

Dogodki zadnjih tednov so zelo karni in izvedel, da pečejo kruh iz 60 delov osvenke, 30 delov pšenice in iz 10 delov soržice. Kruh te vrste je takšen, da lahko pripravi k uporju najzdravejši želedec.

Na upravo skupne kuhinje nima ruski delavec najmanjšega vpliva. Upravitelj pač posluša pritožbe, a vse mu gre pri enem usesu noter, pri drugem ven. Komur je oddelek za delavce preskromen, si lahko prebere in je v kuhinji za predelavce in mojstre! — pravi Zbogom!

Kuhinja za mojstre je za las boljša. Zjutraj se dobi tam kava z mlekom. A tudi ta pijača se da težko opisati, ker prav ga prav ne zasluži imena "kava". Zakaj kava se dobi v konsumni prodajalni le zmleta in človek težko veruje, da je v njej res nekaj pravih kavinih zrn. Kosilo je nekoliko bogatejše. Tam dobi človek 60 gramov mesa.

Večerja je slična kosilu, le s to razliko, da se ne dobi mesa. Na razpolago je tudi neoslagen čaj. Sladkor mora prinesiti vsak sam, ker je racioniran in se dobi samo proti izkaznici. Na glavo ga dajo za vsako osebo 420 gr. mesečno. Troba je torej z njim štediti in piti oslajen čaj le do srede meseca.

Dnevna oskrba stane 80 kopejk. Toliko vsoto izdatkov si more privoščiti le redkokateri delavec, zlasti, če računa s tem, da si mora nabaviti sam obuvale in obleko.

Če človek izračuna, koliko potroši za hrano, dobi neverjeten rezultat. Hrana stane 67 kopejk, kruh 12 kopejk in 3 kopejke mačera, najcenejši ruski tobak, prav za prav njegovi odpadki, rezani kakor tobak za cigarete. Skupno torej na dan 82 kopejk. Ker je vsakih petnajst dni nekaj praznikov, dobi delavec samo 14 rubljev plače za pol meseca. Za hrano porabi 12 rubljev 30 kopejk. V najboljšem primeru mu ostaneta dva rublja za vse ostale izdatke.

S tema dvema rubljema si lahko kupi — boljševiški raj...

G. N. (Moskva).

poučni glede dejanskega razmerja moči v Avstriji. Vaugin-Starhemborgova fašistično usmerjena vlada se je morala umakniti ustavo in zakone strogo spoštuječemu režimu Ender-Schober. In vendar sta Starhemberg in njegova desna roka tedanji justični minister dr. Hueber v volilnem boju, pa tudi še neposredno po volitvah z vso samozvestjo razglušala, da Heimwehr nikoli več ne izpusti iz rok državnega krmila in da bo zadovoljena postojanka zadržala do bližnje popolne zmage in ustanovitve "heimwehrovske stanovske države".

Ta grožnja se ne bi smela smatrati za otročjo, če bi Avstrija bila navezana sama nase, če ne bi stala v središču evropskih interesov. Povprečni poznavalec avstrijskih razmer ve, da socialistični "republikanski Schutzbund" ne bi mogel preprečiti heimwehrovske diktature. Čeprav je zelo številen, zaleže kot bojna sila mnogo manj nego fašistične informacije vseh nijans. Dalje ni nikaka tajnost, da pri krščanskih socialcih še vedno prevladuje fašistofilska struja dr. Seipila. Da se torej heimwehrovski načrti to pot niso izvedli, ni toliko zasluga domačih vplivov, marveč splošne evropske konstelacije, ki je izročila državno krmilo demokraciji dr. Enderju in dr. Schobru.

Pa še nekaj je pokazala zadnja kriza: da je državna oblast (policija, orožništvo in vojskova) popolnoma zadosten čuvaj javnega reda in miru v Avstriji, da so sleherne "samoohranbene" bojne, vojaške organizacije popolnoma odveč, da so nasprotno, velika nevarnost za notranji mir in konsolidacijo avstrijske republike. Vlada ima moč, da te bojne čete razoroži in razpusti. To jim bo tem težje, ker so socialisti že pristali na popolno, obojestransko notranjo razorožitev, med Heimwehrovci pa ravno sedaj divjajo močni notranji spori in cepitve.

S stališča konsolidacije miru v Avstriji in Evropi sploh je želeli in upati, da bo dunajska vlada izrabila sedanjí ugodni trenutek ter napravila konec nevarni igri z orožjem. Notranji minister dr. Schober se je v Muenchenu načelno že izjavil za ta čin. Če ga tudi v resnici in čimprej izvede, bo ponovno izkazal Avstriji veliko uslugo ter s tem utrdil ugled sedanje vlade v miroljubnem svetu in zaupanje, ki je za ozdravitev Avstrije od težke gospodarske krize tako nujno potrebno.

ZANIMIVE ŠTEVILKE

Kar se tiče rojstev, stoji na prvem mestu Egipt, kjer pride na 10 tisoč prebivalcev 440 rojstev. Takoj za Egiptom je Rusija, kjer pride na 10.000 prebivalcev 410 novorojenčkov vsako leto. Na Portugalskem znaša to število 324, na Poljskem 315, v Španiji 290, v Italiji 270, na Madžarskem 252, na Holandskem 230, na Finskem 225, v Kanadi 220, v Ameriki 210, na Danskem 200, v Avstriji 190, na Norveškem in v Franciji 185, v Švici 174 in na Švedskem 165.

Največ ljudi se ženi in moži v Rusiji, kjer odpade na 10.000 prebivalcev 106 porok letno. Na drugem mestu je Amerika s 102, na tretjem Belgija z 91, na četrtem Francija s 83 porokami. V Italiji ni Mussolinijeva kampanja proti samcem prav nič pomagala, kajti na 10 tisoč prebivalcev odpade še vedno samo 75 porok v letu. Na Finskem znaša to število 72, na Švedskem 80, na Norveškem pa samo 57.

Glede ločitev zakona je na prvem mestu Rusija, kjer opade na 10.000 prebivalcev 154 letno. Sledi Amerika s 152, Avstrija s 83, Madžarska s 70, Švica s 63, Nemčija s 56, Švedska z 32, Norveška z 21, Finska z 20 in Anglija z 8. To priča, da Anglež dobro premisli, preden zleze v zakonski jarem in pa da Angleži zelo visoko cenijo mirno rodbinsko življenje.

Kar se tiče umrljivosti, je zopet na prvem mestu Egipt, kjer odpade na 10 tisoč prebivalcev vsako leto 250 smrtnih primerov. V Rusiji znaša to število 220, v Franciji 170, na Finskem 150, na Švedskem 110, na Norveškem in Danskem 110. Iz teh podatkov sledi, da se rodi približno vsako minuto na vsem svetu 76 otrok, v zakonski jarem pa zleze 23 parov, umre pa 41 ljudi.

NE KARAJTE SVOJEGA SOPROGA

POSKUSITE RAJE Z BOLJŠO SVETLOBO

NE, SEVEDA ni popoln.

Le malo moških — in le malo žensk jih je v tem slučaju. Toda postojte in premislite.

Vstane ob sedmih, hitro pozajtrkuje, le-ti v subway, visi pol ure na jermenu, zleti v urad, kjer dela sedem ali osem ur. Potem zopet zle-ti v subway, zopet visi na majažočem se jermenu v polni kari, nato domov.

Ni čuda, če po dobri večerji včasih malo zadremlje. Saj ste vendar napravili družinsko sobo udobno? Saj ste vendar privili luči, ker "učinkujejo tako pomirljivo?"

Če nočete preživeti ves večer z opazovanjem spečega, izpremenite razsvetljavo.

Nocoj napravite tale priprost poskus. Nažgite še eno ali dve luči. Razsvetlite temne kote. Preženite sen-co, ki pada na njegov časopis. Poskušajte en teden ali tako nekako (kajti stare navade so vkoreninjene), pa se boste prepričali, da so večeri doma veselejši za vas — in tudi zanj.

The New York Edison System

McAlister
President

The New York Edison Company Brooklyn Edison Company, Inc.

The United Electric Light and Power Company

New York and Queens Electric Light and Power Company

The Yonkers Electric Light and Power Company

KRATKA DNEVNA ZGODBA

M. STEPANOVA:

PIJANEC

Na Novega leta dan so imeli pri Blažičevih velik praznik. Posebno otroci niso še videli kaj takega. Zjutraj je mati preoblegla vse stiri, dve deklici in dva dečka, sicer v staro prilo, na katerem je bila kupa pri krpi, a je bilo snažno in še dovolj toplo, da si iz silno izpranega barhentata. Teda tako je bilo vsako nedeljo in to samo na sobi ni bilo še nič novega. Starejša otroka sta takoj zapazila materin veseli obraz, ki je bil drugače vedno žalosten, ob nedeljah in praznikih se objokan. Danes je bil jasen in mami se jim je zdela vsa druga, lepša.

Tiho so hodili in tiho govorili, ker je oče še spal. Bili so se, da bi spet kričali in rentali nad njimi, ko bi se zbudil.

Ko je odpravila otroke in jih poslala k mami, je šla v kuhinjo, da pripravi vse za kosilo. Danes sta ji dali prosto obe gospe, pri katerih je pospravljala.

O Bog, o Bog, ko bi le bilo res, ko bi se res izpreobrnil, šla bi na Brezje in na sv. Višarje, z otroci bi se govorila sama s seboj.

Sinoči je prišel domov že okoli devetih; otroci so že spali in prvič po dolgi, dolgi letih ji je ostel dve tretjini svojega štirinajstrednega zadruka in dal ji je celo polovico onega, kar je dobil napitnine za Novo leto. In ni prišel pijan, kakor prihaja že leta ob sobotah in na večer pred vsakim praznikom.

Bilo ji je tako dobro, ko je sinoči govoril prijazno z njo, ji povedal, da jim je na sree govoril neki gospod, ki je prišel z ravnateljem kar nepričakovano, ko so nehali dehati. Oni gospod je dejal, da je pijanec hujši nežvina, ker nič ne ve, kaj dela, in da nudi, ko je preveč od alkohola.

Tudi on je bil tak, a zdaj se hoče poboljšati, je dejal, doma bo in ne bo hodil več v gostilno, kjer ga, pijanega, tako omamljajo, kjer pomaga, spravlja vse v red. Danes, Novega leta dan, je vendar njena družina tedna in zašita.

Oh, da bi on res bil drugačen, da bi se otroci in ona ne tresli več pred njim, da bi jim ne bilo treba več bežati ven v mrzlo noč iz toplih postelj, kakor je bilo doslej, ko je prišlo domov in jih pometal iz postelje. Saj ko je trezen, ni slab človek, in kot delavec je spre-

ten, da bi ga le minila ta nesrečna strast! Odslej mu morebiti izgine tudi nervoznost in stnrost, ki muči njega in nas ves teden morebiti vsled zavžitega alkohola, ali pa ker ne more do njega. Kdo je, kdo, oni dobrotnik delavstva, ki jim je govoril tako na sree, da se je še nje-ga nekaj prijel?

Ko je tako razmišljala, je hitela pospravljati po kuhinji, prinašala in odnašala, kar je bilo treba za kuhjo. Danes je vesel dan in otroci si morajo zapomniti, od kdaj ne bo oče več pijan. Tudi on naj to občuti, zato pripravljajo boljše kosilo. Sicer bi denar lahko vporabila za toliko reči, ki so potrebne možu, otrokom in njej, pa ker niso imeli Božica in so bili tedaj silno žalostni, ko oče ni bilo domov do jutra in ko je zapravlil skoraj ves zaslužek. Da, poleg goveje juhe in krompirja boče napraviti danes še skledo "ocvrtih miši", da bodo otroci srečni.

Po enajsti uri, ko so se otroci bali vrnil iz cerkve, pleskajoč z rokami in pojoč: — Danes bomo jedli ocvrte miši, miši, ho, ho, ho! — je oče odšel. Mati je še zakričala za njim, da naj pride pravočasno h kosilu, otroci so te tudi opogumili in klicali: — Bomo jedli ocvrte miši!

Vabljivo se je kadilo iz juhe v veliki skledi, v kuhinji je bilo toplo in disalo je po cvrtju, da je otroci kar ščegetali v nos. Odkar je mati postavila juho na mizo, so tekali otroci zdaj ta zdaj oni gledat na večna vrata, ali atek že ne prihaja. Dima nad juho je bilo čedalje manj in vonj po ocvrtju je počasi izhlapeval, otroci so bili lačni in prosili so kosila. Toda mati, ki je hotela, da bi danes jedi z očetom skupaj, jih je tolažila in pristavila juho zopet na štedilnik ter stopicala nestrpno sem ter tja in poslušala, kdaj se vrata odpro in vstopi on, njen izpreobrneni mož. Otroci niso smeli več odpirati vrat in hoditi v vežo ogledovat, če prihaja oče, da bi se kuhinja preveč ne shladila, da bi oče ne bil hud, ko bi bilo mrzlo.

Odbilo je dve, poltreh. Tedaj se ni mogla več ustajati, prošnji otrok in dala je juho. Kakor da bi nekaj iskala, ni potem dolgo hotela dati krompirja, da bi ga še dočakali. A ni ga bilo. — Pozabil je obljubo, kosilo, nje in otroke ter je zopet zašel — je prenišjevala. Le enkrat je šla ponj v gostilno, toda tedaj je tam med svojimi tovariši postal v pijanosti tako divj, grozil in zmerjal to je tako surovo, da bi se bila najraje pogreznila, posebno še, ker so se njegovi tovariši krehotali tako surovo in jo dražili. Od takrat si ni upala več ponj in tudi danes ne, saj ve, da ee je s svojo družbo, ne ve že več, kaj dela.

Kje je ono veselje, katero je občutila zjutraj, upojac, da bo danes in naprej drugače, nego je bilo do zdaj.

Zalostna je pospravila z mize, otroci so se morali učiti, a so z ma-

terjo vred prisluškovali. Toda očeta ni bilo, ni ga bilo, ona je zdaj dobro vedela, da ga ne bo do jutra, in tedaj, tedaj bo kakor vsa-kočrat.

Ko je spravila otroke spat, je še dolgo bdela in čakala. Zadrževala je v kuhinji pri mizi in mraz je šel po njej. Hotela je moža pričakati in prepričati, da bi ne udri v sobo k otrokom; stresa najraje nanjo vso pijanost in podivjanost. Bilo je že proti jutru, ko je v tihi noči slišala dobro znane opetokajoče se korake in nekeke glasove, ki so bili bolj podobni zamolkemu rjovenju nego človeškemu gasu.

Vstala je in hitela k vratom, da bi ne razbijal po njih.

— Coprnica, ali si me zalezovala, da se ne ležiš, mrha nemarna! Pobrala ismi ves denar, da sem moral piti na kredo in da so se mi vsi smejali. Ven denar, če ne ubijem tebe in tvojo zalego, ven denar, pravim!

Kričal je s peno na ustih, kričal, da bi bilo za vsakega drugega nerazumljivo, ali ona ga je razumela in vedela, da ne bo nikoli bolj, ne za njo, ne za one nedolžne stvarice, ki spijo tam notri in se jim morda sanja prav zdaj kaj hudega radi očeta.

Padel je na klop ob mizi ter se režal, da je udarjal iz njegovih ust gausen vonj po alkoholu.

— Ne bo nam noben gospod pridigal, naj ne pijemo, še ga bomo, saj delamo, in gospoda ga tudi pi-je, pa tisteg' činega, nas pa bi — ven, denar, pravim, jutri moram plačati za vse, ker sem jih povabil, naj pijejo...

Močje je dela preden ocvrto testo na lesenem krožniku, ki je z enim njegovim mahom zletelo po kuhinji s posodo vred.

— Denar, — je kričal, — denar ven, baba! — In vedela je tedaj, da bi njenim mukam napravila konec le njegova smrt, in že so jo, kakor že neštokrat, obšle hude misli, tedaj se ji je od težkega, silnega udara po glavi stemnilo pred očmi in je obležala nezavestna na tleh.

REMBRANDTOVA

REHABILITACIJA

Slikar Rembrandt, ki je obogatil toliko prekupčevalcev, je umrl pred 400 leti kot obubožen stavec v podstrešni sobici. Sodnija ga je tedaj proglasila za brezvestnega sleparja, ki je napovedal konkurz, da mu ne bi bilo treba plačati dolgog. Sodni izvrševalec je zaplenil njegovo revno imetje in zapuščene slike. Ta dogodek je ovekovelo nedostojno pisatelj in slikarjev, toda holandski pisatelj Van Loon je menja, da meč prav slabo luč na nehalčno domovino. Vložil je zdaj priziv in v kratkem se bo vrnila obravnava, ki bo dokončno oprala Rembrandtov spomin in čast holandske justice.

ŠPANSKA KRIZA

Po padcu Prima de Rivero Španija ne more in ne more priti do mira. Politična in gospodarska kriza, ki jo je diktatura kolikor toliko umetno prikrivala, se je po Primo-vev padcu pokazala v svoji pravi luči. Ko je pritisk na javnost pod novim režimom nekoliko popustil, je dežela zapadla v neko nervozno stanje, ki se kaže v neprestanih sedaj večjih sedaj manjših nemirih.

Med temi nemiri so bili zadnji vojaški upori v Jaci in na marid-skem letališču gotovo ena najresnejših in največjih preizkušenj, kar jih je monarha prestal Španija pod kralja Alfonza XIII. Glavno vlogo pri hrečih so igrale skupine nezavoljnih častnikov, vendar pa so se med upornike kaj kmalu pomešali komunisti in drugi temni elementi in tako se je zgodilo, da je v Saragosi, Cañicu, Siltzu in Santadeju množica napadla tudi trgovine ter jih opleniła ne glede na politično opredeljenost njihovih lastnikov. Značilno je dejstvo, da je ogromna večina meščanstva stala ves čas zadnjih nemirov apatične ob strani; temu je pač v prvi prsti pripisati, da se revolucija ni mogla razviti.

Glavna naloga, ki je je kralj poveril ministiskemu predsedniku generalu Berengueru, je bila ta, da prepelje državo preko dinastične krize, ki je po padcu Prima de Rivero postala tako akutna, da se je splošno računalo z odstopom kralja Alfonza. Berenguerova naloga je bila tem težavnejša, ker se je republikanski poklic tudi med meščanstvom vedno bolj širil. Republikanci so postajali od dneva do dneva močnejši in vladni poskus, da si s pomočjo državnega aparata ustvari krepko monarhistično stranko, se ni obnesel.

Triumf republikanskih voditeljev je bil le kratkotrajen. Kmalu so morali spoznati, da duhov ki so jih prikrivali, ne bodo mogli dolgo obvladovati, ker se mase vedno bolj radikalizirajo. Začeli so se resno bati, da bi v primeru revolucije izgubili oblast nad množicami in da bi te nasledile komunističnim agitatorjem, ki jih tudi v Španiji ne manjka. Zato se je začelo v zadnjih mesecih republikansko meščanstvo vedno bolj odmikati od narta republikanske revulucije in se je zopet sprijaznilo z mislijo legalne ustavne borbe.

Nosilec republikanskega revolucijskega pokreta je postalo delavstvo, zlasti katalonsko, ki je začelo nastopati vedno bolj agresivno. Stavka se je vrstila za stavko in kmalu so jo zatri v enem kraju, že se je pojavila na drugem. Delavstvu se je pri demonstracijah priključevala v velikem številu tudi akadem-ska omladina ki sicer odklanja komunizem, ki pa hoče na ta način pokazati svoje nezadovoljstvo s sedanjim političnim stanjem ter zlasti svoje nezadovoljstvo nad vedno večjim vplivom klerikalizma na vodstvo španske politike.

Ekstremni nasprotniki sedanjega režima in monarhije kot take se dele v dva velika tabora socialiste in sindikaliste. V socializmu je povečini včlanjeno kastilsko delavstvo in sedež pokreta je v Madridu. Socialisti so programatično sicer protivni nasilnih sredstev in zahtevajo, da se vprašanje monarhije reši ustavnim potom, vendar pa tudi sodelujejo pri vseh izgredivih revolucijonarnega značaja. Sindikalisti, ki so med seboj zopet razdeljeni v več nasprotujočih si skupin, imajo svoj

Trinerjevo Grenko Vino

in sedaj zopet lahko jem, kar si poželim. Zelo mi nered je izginil in tudi spim javrsto. Jant's Vozeh. Sledite temu primeru! Trinerjevo grenko vino je tokom 40 let pomagalo milijonom trpečih oseb. Ono čisti drobce, pomaga prebavi, odstrani zapke in želodčne pline, ter povrne zdrav, dober tek do jedi in mirno spanje. Pri vseh lekarnah. Sedaj v dveh velikostih. — (A.V.)

sedeč v Barceloni in njih člani se rekrutirajo po večini iz katalonskega delavstva. Pri njih se močno kaže komunistični vpliv in španska politična policija trdi, da jim je pred kratkim prišlo iz Moskve na pomoč okoli 200 španskih komunistov, ki so bili v Rusiji izveščani v organiziranju pouličnih nemirov. Sindikalisti so imeli svoje prste pri vseh zadnjih delavskih izgredivih, ki so bili najbrže bolj nevarni kot vojaški upori v Jaci in Madridu.

Vse pa, kar danes x Španiji revolucira, je samo nemirno površje globokega morja. Španija je na dnu monarhistična, konservativna.

Kmoko ljudstvo, ki tvori veliko večino prebivalstva, si želi v prvi vrsti miru in je kralju zvesto. Zadnji dogodi so tudi pokazali, da je tudi armada v ogromni večini na kraljevi strani in tako ima vsaj sedaj še general Berenguer položaj vrsto v rokah.

Prerokovanja so v današnjih nemirnih časih, ko lahko rečemo, da se položaj od dneva do dneva izpreminja, zelo težavna. Vendar kažejo mnogi znaki, da sta se kralj in predsednik vlade pod vplsom zadnjih dogodkov odločila razpisati čim prej parlamentarne volitve. Treba je rešiti le še vprašanje, ali naj bo nova skupščina zakonodajna ali ustavodajna; vlada stoji na stadišču, da razprave o monarhiji v bodoci parlamentu sploh ne dopustiti. Naj si bo nova skupščina že kar kraljevala, v novimi volitvami odpade velik kamen splotike in Španija lahko upa, da pride počasi zopet v urejene razmere.

COOKOVA SKRINJA

Se pred dvema letoma je dobila avstralska vlada ponudbo za nakup majhne, z ujemem prevlečene stališne skrinje, ki jo je podedoval sedanj lastnik od svojih pradedov. Trdil je, da je služila kot blagajna znamenemu morskemu junaku Jamesu Cooku, ki je okoli leta 1770 ponovno odkril Avstralijo. Kot prvi so našli peto celino leta 1606 Holandci, ki so ji tudi čili ime Nova Holandska, toda pozneje so nanjo znova pozabili. Cook je po izgubi Združenih držav britskemu kolonijalnemu imperiju omogočil nov razmah in sicer v istem času, ko je osvojil Clive Indijo. Bil je največji angleški mornar in je postal žrtev svojega poguma, ker so ga umorili domačini na Havajskih otokih. Vlada je načelno pristala na nakup skrinje; je zahtevala dokaze o tem, da je bila res last "avstralskega Kolumba". Toda lastnik se je skliceval samo na ustno izročilo in zaradi tega se je kupčija razpadla. Naposled je skrinjo

Ali zavirate temu možu dober tek?

Tu je odkritosrčen nasvet: "Crystal Lake, Ill. — Trpel sem na želodčnih bolečinah, nisem imel teka do jedi in zjutraj sem se počutil trdnega. Začel sem jemati

ječel na dražbi za dokaj nizko cenno. Kupil jo je lastnik majhne slaščiarnice neki Summer. In jo sklenil ocediti, da bi jo porabil za božično izložbo. Med čiščenjem pa je nenadoma ugotovil, da je okrašeno unje s komaj vidnimi vtišljenimi risbami. Takoj jih je fotografiral in potem povečal posnetke. Izkazalo se je, da so skrinjo nedvomno poslikali Cookovi spremljevalci. Risbe so vsebovale Cookovo sliko v admiralški uniformi, sliko njegove frigate "Obstinacy" ("Vtrajnost") ter palube iz življenja donosnikov v Avstraliji in na otokih, vstevši Havaj-ske, za Čuka usodne otoke. Izročilo je torej slonelo na remlci in ni zdel nobenega dvoma, da je bil Cook lastnik skrinje. Svoječasnno je vlada zanj ponudila 300 funtov. Summer bo nemara dobiti šestkrat več, kar ima jako visoke ponudbe od ameriških nabiravcev in tudi v Avstraliji zahteva javnost, naj ostane doma, "najstarejši spomenik zgodovine pete celine".

SKESANI GOSTITELJ

Angleški gardni kapitan Gerald Cresswell, po rudi Londončan, sin ruske knežije, je prišel v Pariz na dopust. Kmalu je raztresel po Montmartru in Montparnazu svoje štetilice. Nekega lepega dne je ugotovil, da je njegova denarnica prazna. Kazalo je torej odrinili domov, a kakor nalašč je bil to Cresswellov rojstni dan. Kapitan je sklenil, da ga mora praznovati in je opolnoli pritalav v najdražji pončni bar na Montmartru. Tu se je menda oglasila kri njegovih razpisnih raskih prednikov in je zavpil: "Danes imam rojstni dan! Vsa naj si narodi, kar hoče na moj račun! Živel novorojenček!" — Pisana ponočna družba se je izdatno poslužila nepricakovane povabila. Ob 4. zjutraj je dobil kapitan kilometerski račun: 118 porej nareza in mizle pečenke, cigarete, slaščice, kava in pred vsem 46 steklenic šampanjca. Te so stale po 300 frankov. Če bi poravnal kapitan račun, bi ga to stalo celoletno plačo; a v žepu je imel komaj toliko, da bi lahko plačal avto-taksi do svojega hotela. Zdaj je zopet znagala preračunljiva kri kapitanovih britskih prednikov. Neopazeno je pobegnil skozi stranska vrata. A zjutraj so ga aretirali in odpeljali v ječo.

NAZNANILO

rojakom v WAUKEGANU in okoli-li naznanjam, da izvršujem vse notarske posle točno in zanesljivo.

JOŽE ZELENČ.
925 McAllister Ave., Waukegan, Ill.
Telephon: Majestic 2065.

POZOR, ROJAKI!

Is naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj Vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominjajo, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledenjih naših zastopnikov.

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar.
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Bartle.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verblich
Chicago, Joseph Blah, J. Bevidi.
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Fabija.
Joliet, A. Anzelc, Mary Samblich.
J. Zatefel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spellich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barbovich.
Waukegan, Joze Zelenc

KANSAS
Girard, Agnes Moenik.
Kansas City, Frank Zagor

MARYLAND
Steyer, J. Cerne
Kittzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Koba
Detroit, Frank Stular, Ant. Janeczich

MINNESOTA
Chisholm, Frank Goude, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Goude
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povik
Virginia, Frank Hrvanich

MISSOURI
St. Louis, A. Nadrgo

MONTANA
Klein, John H. Kom.
Roundup, M. M. Paulau
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Brodetska

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternina
Little Falls, Frank Mazi

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, Math. Slapnik.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kumle
Niles, Frank Kogovsek
Warren, Mrs. F. Raclar
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON
Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Ambridge, Frank Jaks
Bessemer, Mary Hribar
Bridgeville, J. A. Gerri
Bridgeville, W. R. Jakobeck
Broughton, Anton Ipava
Claridge, A. Yerin
Conemaugh, J. Brezovec v. Ro-vanek

Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previd, Louis Jupan-čič, A. Skerlj.
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math. Kamin.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Fe-renchack.

Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polanc, Martin Korosheta

Krayn, Ant. Tauselj.
Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr. Demashar.
Meadow Lands, J. Koprivsek.
Midway John Zust.
Moon Run, Fr. Podmilsek.
Pittsburgh, Z. Jaksha, Vinc. Aib
J. Pogacar.

Presto, F. B. Demashar.
Reading, J. Peadro.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schifrer.

West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Pernal.

UTAH
Helper, Fr. Krebs.
WEST VIRGINIA:
Williams River, Anton Syst.

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren.
Sheboygan, John Zorman.

WEST ALLIS:
Frank Skok.

WYOMING
Rock Springs, Louis Traucher.
Diamondville, Joe Rolich

UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA

Vsebuje SLOVNICO IN KRATEK SLOVAR

POSEBNO POGlavJE O AMERIŠKI ANGLEŠČINI

Knjiga je delo prof. MULAČEKA, ki je živel dolgo let v Ameriki.

295 strani.

Cena \$1.25

"GLAS NARODA"
216 WEST 15th STREET
NEW YORK CITY

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street

New York

STANJE BANČNIH RAČUNOV

dne 31. decembra 1930

IMETJA:

Gotovina v blagajni in v depozitnih bankah	\$ 43,565.59
Imetja pri drugih bankah	99,872.62
Kupljene bančne menice	20,000.00
Vrednostni papirji	1,273,825.69
Napuste obresti pri teh papirjih	20,302.15
Posejila na Mortgage ali proti zastavi vrednostnih papirjev	42,366.00
Trgovska posejila	44,370.97
Ostala imetja	6,140.76
	\$1,550,443.78

BREMENA:

Glavnica	\$100,000.00
Rezerve	75,000.00
Nerazdeljeni dobiček	24,126.59
Posebna rezerva	6,000.00
	\$ 205,126.59
Vloge	1,291,561.26
Lastne menice	50,000.00
Ostala bremena	3,756.93
	\$1,550,443.78

Zaradi tebe.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

12

(Nadaljevanje.)

— Tukaj prihaja gospod Ellern, Regina. Dolžan sem mu dosti hvale!

— Ah, ti si Regina? — je vzkliknil Ditrih že od daleč, z dobro igranim začudenjem.

— Ali nečeš! stopiti bližje? Vračava se s izprehoda in notri naju čaka naša dobra kava! Gotovo te bo zanimalo videti, kako živi.

Skušajava je bila prevelika, in mlada žena je sprejela vabilo Ditriha.

Kodlajaž je bil obveščen, naj se pelje sam domov.

V eni uri naj bi prišel hlapec s sanmi v Mali Ellern.

Kot srečen otrok je sedela kmalu nato Regina v udobno zakurjeni sobi.

Pustila si je postreči s kavo ter potico, katero je prinesla stara gospodinja.

Smejala se je za šalo nad prizadevanji obeh gospodov, da ji napravita vsako stvar tako udobno kot nekda.

Noena senca ni motila sedanjosti, in kmalu je bila vesela tega snidenja.

Izza smrti starega barona, ni imela Regina še nobene tako vesele ure.

Stari Krausneck je kmalu dobil nazaj svojo prejšnjo samozavest.

Čutil je, da so vsi skušali pozabiti, kar se je zgodilo.

Na tem mestu miru je postal zopet nov človek. Ni se mogel nasititi lepote svojega otroka in sempatiji, ki je nežno pobožal lice, kadar se je sklonila nad knjigami, katere je študiral Ditrih.

Ura je hitro potekla, in sani so morale priti vsak trenutek.

V veži je bilo slišati previde korake. Lahka roka je odprla vrata sobe. Na pragu je stal Viljem ter zrl z ljubosumnimi očmi na skupino, ki je sedela tesno skupaj.

Kako so žarela lica Regine in kako so blestele njene oči!

Njen vesel smehljaj je pozdravil moža, ki se je priplazil kot tat!

Stari Krausneck je napravil nedolžno šalo, kateri so se vsi smejali.

Mlada žena je čutila prepih, ki je prihajal od vrat, a onadva sta obračala hrbet proti vrtom ter zrla vstran.

— Ah, Viljem, — je vzkliknila veselo, — zelo lepo, da si prišel sam semkaj! Pomisli, srečala sem očeta na poti proti domu ter morala sprejeti njegovo povabilo na čašo kave!

Ditrih je skušal pregovoriti bratranca, naj ostane še nekoliko časa, a Viljem je odločno odklonil.

Regina pa je bila vesela, ča je bil tukaj.

— Na skorajšnje svidenje v Velikem Ellernu oče. Ti boš tudi prišel gotovo, Ditrih, — je vzkliknil njen vesel glas gospodoma, ki sta pozdravljala, a konja sta močno potegnili, ko se ju je dotaknil bič Ellerna.

— To je bilo proti dogovoru, — je prišel Viljem očitati.

— Da sem obiskala svojega očeta? Ali naj se vozim mimo njega?

— Zakaj pa si izbrala pot preko Malega Ellerna?

— Na drugi poti so vozili kamenje, kot mi je sporočil Friderik.

— Ah, tako!

Nato je zavladal molk, dokler nista bila doma. Šele potem, ko so pili kavo v sobi Sibila, je povedala Regina o svojem obisku v Malem Ellernu. Sporočila je tudi prihod svojega očeta kot nekaj samoposebi umevnega!

— Upam, da ga boš sprejela, mama, — je prosila ter zagrabila s prosečim pogledom roko stare ženske.

— Rada, Regina, kajti ne bilo bi po volji mojemu pokojnemu možu, če bi ga smatrala kot tujca.

— Hvala mama, — je odvrnila Regina ter pritisnila poljub na njeno nežno roko.

— Ali bo tudi Ditrih prišel z njim?

— Gotovo, mama. On se sploh peča z mislijo, da vzame slovo ter se stalno naseli v Malem Ellernu. On misli, da bodo prišli sedaj boljši časi. Moj oče bi potem ostal trajno pri njem, seveda kot penzionar.

— Zakaj pa se Ditrih ne poroči? On lahko poteka povsod in dosti premožnih deklic poznam, da bi ga rade vzele, — je rekla Sibila ter strogo opazovala Regino.

— To bi bilo na vsak način najbolje zanj, — je odvrnila Regina, navidez povsem hladna. — Bojim se le, da je v tem oziru nekoliko preneroden. Ti mu moraš nekoliko pomagati!

— Torej on hoče postati poljedelec. To mi je povsem novo ter nerazumljivo. Mali Ellern je tako zadolžen, da bo napravil tam komaj svoje življenje, — je menil Viljem.

— Biti ubogi asesor tudi ni nič posebno lepega, a kot posestnik zemljišča ima vsaj svojo prostost!

— Lepa prostost, če morajo upniki porabiti obresti. Človek pa ne ostane večno asesor in pozneje ima lahko odprta številna mesta radi svojega rodu. On je zelo brihtna glava!

— Ali veš, kaj bi storil, če bi imel denar?

— No?

— Preiskaval bi tuje dežele. On ima veliko strast do potovanja.

— Tako. Za to bi moral imeti precej denarja!

— Ali bi ne mogel dobiti službe kot tajnik na kakem konzulatu?

— Seveda, a to je zelo drugo. To si lahko prvoščijo le bogati ljudje. V takem slučaju je prosto le potovanje!

— V tem toči velika kratkovidnost naše vlade. Ona ima namreč največ dobička od tega, če pošlje ven zmoežne ljudi.

— In k tem prištevam tudi Ditriha? — je vprašal Viljem, ki je že dolgo časa poslušal z ljubosumnim presenečenjem živahnost svoje žene glede Ditriha.

— Ti sam ne dvomiš o tem, Viljem, — je rekla začudeno. — V resnici je žalostno, da sta mu pristiženi peruti. Usoda bi morala postaviti tega krasnega človeka na drugo mesto!

— Mogoče na moje, kaj ne, Regina?

Temna rdečica je obilila obraz mlade žene, a takoj nato je postala zopet bleda, a ni izpregovorila nikake besede, ker je vedela, da bi povedala preveč.

Molk je postal mučen, in Viljem se je sramoval grdih besed, katere je izgovoril.

Posebno pa mu je bilo hušo, kar se je njegova mati preteče ozrla nanj. Obrnila se je proti Regini ter rekla:

— Privedi tudi svojega očeta s seboj, nas bo zelo veselilo.

Tako se je zgodilo, da sta se že dva dni pozneje pripeljala s sanmi oba gospoda.

Ko sta se zopet poslovila, se je Regina lahko veselila resničnega uspeha. Njen stari, lahkomiselnji oče si je pridobil resnično naklonjenost Sibila, kajti znal se je vesti kot kavalir stare šole.

Sibila je bila vsa očarana.

Pripovedoval je povesti iz domačih ter monarhičnih krogov in staro damo je zavedel celk in igri.

Zabavala sta se tako dobro, da sta se dogovorila, da bo sledil temu lepemu večeru v kratkem drugi.

(Dolge prihodnje.)

NAPOLEONOVA OPOROKA

13. aprila 1821 je začel Napoleon diktirati svojo oporoko. Podpisal jo je 15. aprila. V prihodnjih dneh ji je priložil več dodatkov. Original oporoke je shranjen v francoskem narodnem arhivu in se glasi:

"Napoleon, 15. aprila 1921 v Longwoodu, otok Sv. Helene. To je moja oporoka, akt moje zadnje volje.

1. Umiram v rimski in apostolski cerkvi, v čije naročju sem bil rojen pred večerimi 50 leti.

2. Želim, da bi poživili moji zemski ostanki na bregu Seine sredi francoskega naroda, ki sem ga tako zelo ljubil.

3. Vedno sem bil zadovoljen s svojo predrago ženo Marijo Louise in tudi v zadnjih trenutkih sem ji ohranil najčvrstejša čustva. Prosim jo, naj bedi nad mojim sinom in ga varuje nevarnosti, katerih je polna njegova otroška doba.

4. Priporočam svojemu sinu, naj nikoli ne pozabi, da se je rodil kot francoski princ in naj se nikoli ne pusti izrabi kot orodje triumvirat, ki zatirajo evropske narode. Nikoli se ne sme boriti proti Franciji, niti ji škodovati na kakršenkoli način. Prilastiti si mora moje geslo: Vse za francoski narod.

5. Umiram prerano, umorjen po angleški oligarhiji in njenem morilcu. Angleški narod me bo kmalu osvetil.

6. Za posledice obeh tako nesrečnih vpadov v Francijo se moramo zahvaliti izdajalcem Marmontu, Augeeu, Taylerandu in La Fayetteu. Odpuščam jim. Da bi jim le Francija v bodočnosti odpustila, kakor jim jaz.

7. Zahvaljujem se svoji dobri in vrli materi, kardinalu, bratom Jo-

žefu Lucienu, Jeronimu, Pavlini, Kardinolu, Juliji, Hartenziji, Katarini in Evgenu za simpatije, ki so mi jih hranili. Odpuščam Ludviku knjižico, ki jo je izdal leta 1820; v nji je polno lažnih trditve in podtaknjenih argumentov.

8. Odklanjam kot svoje delo "Rokopis s Svele Helene" in druga dela, ki so izšla zadnja leta pod naslovom "Maxime" in "Sentence". V njih ni načel, ki so vodila moje življenje. Dal sem aretirati in soditi vojvodo d'Enghiena, kjer je zahtevala to varnost, interesi in čast francoskega naroda, dočim je vzdrževal grof d'Artois po lastnem priznanju v Parizu 60 morilcev. V enakih razmerah bi ravnal enako."

NASTANEK BARVE

"IZABELA"

O priliki konjskih dirk v Lyonu, kjer je zmagal konj barve "Izabela", poroča neki pariški list, kako je prišlo do tega, da je rmenosiva barva dobila to naziv. Leta 1601 je nadvojvoda Albert oblegel mesto Ostende, ki so ga ljuto branili nizozemski protestantje. Pobožna soproga nadvojvode Izabela, hči Filipa II. se je v gorečnosti za dobro stvar zabljudila, da toliko časa ne sleče srajce, dokler ne bo zavzeto krivoversko gnezdo. Visoka gospa je mislila, da bo trajalo obleganje le nekoliko dni, toda Albert ni mogel doseči nobenega uspeha in je z veliko mlako osvojil mesto šele po triletnem obleganju. Ta čas je srajca od meseca do meseca izgubljala svo-

jo prvotno belo barvo in postajala rmenkastosiva. Dvorjani so bili solidarni z nadvojvodinjo ter so nosili srajce iste barve; ker pa jih ni vezala obljuba, so srajce lahko menjali in si oblačili od tedna do tedna srajce temnejše barve. Žrtve za obljube pa je nosila svojo srajco tri leta. Blago je bilo dobro in je držalo, ali od vrle gospe je zaudarjalo po potu, da tega duha ni mogla prenesti z nikako dišavo. Končno se je soproga le posrečilo ukrotiti brezbožne protestante in Izabela je lahko slekla srajco, ki je medtem dobila pravo pravcato Izabelino barvo. Ta umazano bela barva je ohranila ime po nadvojvodinji, ki je tako požrtvovalno obogatila človeško govorico za nov izraz.

Zastonj zoper naduho tekem zime.

Značilna metoda, ki je prišla na pomoč nadušnim — Pišite danes za brezplačno poskušnjo

Če trpite vsled strašnih napadov naduhe, ki je mogoče, ne pozabite takoj pisati Frontier Asthma Co., za brezplačno poskušnjo njene značilne metode. Ne ozirajte se, kje živite, ali če imate upanje v kako zdravilo pod solnce, pišite za to prosto poskušnjo. Če ste trpeli vse življenje in če ste poskušali vse brez uspeha, če ste popolnoma obupani, ne izgubite tega upanja in pišite danes po to prosto poskušnjo.

Na ta način lahko izveste, kaj lahko napravi napredek za vas navzlic prejšnjim razočaranjem, da se oprostite naduhe. Pišite po to brezplačno poskušnjo. Sedaj To objavljamo, da se vsak bolnik lahko udeležuje te napredne metode in prej brezplačno poskušnjo zdravilne, ki je znano tisočletni, kot največji dobrobit njihovega življenja. Pošljite kupon danes. Ne čakajte

Brezplačni Poskusni Kupon
FRONTIER ASTHMA CO.
529K Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Pošljite prosto poskušnjo svoje metode na:

10. januarja: Majestic, Cherbourg, Hamburg
America, Cherbourg, Hamburg

12. januarja: Europa, Cherbourg, Bremen

14. januarja: Augustus, Napoli, Genova
Leviathan, Cherbourg

15. januarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen

16. januarja: Paris, Havre
St. Louis, Cherbourg, Hamburg

17. januarja: Aquitania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Hamburg

21. januarja: Bremen, Cherbourg, Bremen
George Washington, Cherbourg, Hamburg

Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

23. januarja: Pennland, Cherbourg, Antwerpen

28. januarja: Rochembeau, Havre

29. januarja: Europa, Cherbourg, Bremen

30. januarja: Majestic, Cherbourg
Milwaukee, Cherbourg, Bremen

3. februarja: De Grasse, Havre
Roma, Napoli, Genova

4. februarja: President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

5. februarja: Ile de France, Havre

7. februarja: Aquitania, Cherbourg

9. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen

11. februarja: America, Cherbourg, Hamburg
New York, Cherbourg, Hamburg

12. februarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen

16. februarja: Europa, Cherbourg, Bremen

17. februarja: Lafayette, Havre
Augustus, Napoli, Genova

18. februarja: President Harding, Cherbourg, Hamburg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

19. februarja: Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen
Sartoria, Trst

20. februarja: Paris, Havre
Olympic, Cherbourg

24. februarja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer
Rotterdam

25. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen
George Washington, Cherbourg, Hamburg

26. februarja: Dresden, Cherbourg

27. februarja: Ile de France, Havre
St. Louis, Cherbourg, Hamburg

28. februarja: Aquitania, Cherbourg

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 16. jan.; 20. febr. (6 P. M.) (6 P. M.)

Ile de France 6. feb.; 27. feb. (7 P. M.) (4 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.

Vprašajte katerikoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgotrajne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvotne brzoparnike.

Tudi nedržavljan zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecih in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Starši ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

BAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK

MODERNI NAMIZNI GLOBUS

vam koristi pri čitanju časopisov in knjig, poda vam bolj živahno in enotno sliko dežel, o katerih slišite, pomaga otrokom pri učenju, razvija njihovo znanje o svetu, na katerem živimo, poveča zanimanje za zrakoplovne plete, potovanja in ekspedicije.

KRASNO BARVAN
TRPEŽNO IZDELAN
MODERN VZOREC

TA LEPO NAPRAVLJEN GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemjo, na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učenci se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

V premeru meri globus 6 inčev

Visok je 10 inčev

Prednosti globusa

Ta lepo izdelan globus kaže v finih pestrih barvah dežele in vodovje, morske toke, smeri ladij, mednarodno dnevno črto itd. Zemljevid je tiskan v živih barvah, je na lepem stojalu in je ves polakan s prvovrstnim lakom. Globus je iz posebne snovi, ki se ne da razbiti ter je bolj trpežna kot katerakoli snov, ki se jo uporablja za globuse te velikosti. Stojalo je iz takozvane "art moderne" kovine v kristalni izdelavi ter jako lepo. Na severnem tečaju je kovinsko kazalo, s katerim lahko določite dnevni čas v kateremkoli delu sveta. To je edini globus te velikosti s tako pripravo.

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

Moderni namizni globus je vreden vsakega doma in vsake pisarne. Vaši prijatelji ga bodo občudovali, vi in člani vaše družine se boste dosti naučili iz njega.

Cena s poštnino vred **\$2.50**

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO za GLAS NARODA OZIROMA SE NA GLAS NARODA NAROČE, GA DOBE ZA **\$1.75**

GLAS NARODA

216 West 18th Street
New York, N. Y.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI
KOLEDAR
ZA LETO 1931
CENA 50c

Po zanimivem črtivu presega vse dosedanje.

BLAZNIKOVE PRATIKE
za leto 1931
CENA 20 CENTOV

"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
New York City

Mali Oglasi
imajo velik uspeh
Prepričajte se!